

ПОСЕРЕДНИЦТВО УРЯДУ В СПРАВІ ПОЛАГОДИ ЗАЛІЗНИЧНОГО СПОРУ НЕ МАЛО УСПІХУ

ПРЕЗИДЕНТ ГОТУЄТЬСЯ ПЕРЕДАТИ СПРАВУ
ПОЛАГОДИ СПОРУ В ЗАЛІЗНИЧНИЙ ІНДУСТРІЙ
НА РОЗГЛЯД І ВИРІШЕННЯ КОНГРЕСУ

Вашингтон. — Рекомендації президента Кеннеді спроба посередництва уряду в спорі між залізничними компаніями і робітниками спілками й ведені в цій справі секретарем праці В. Білардом Вірцом переговори, закінчилися в неділю 21-го липня невдачею. Секретар праці Вірц подав до відомо, що всі його зусилля не дали ніякого успіху, бо жодна з двох сторін не виявила бажання уступити із своїх позицій. В політичних колах думають, що президенту Кеннеді не лишається нічого іншого, як передати Конгресові свої пропозиції щодо полагоди цього спорту. Великих надій на успішність започаткованого Вірцом посередництва не було й перед тим, але Вірц заявив, що він не планує вести далі розмов у цій справі, хіба тільки тоді, якщо з ініціативою в цьому напрямку виступить якийсь із зацікавлених сторін. Передача справи в Конгрес є спробою урядової політики, хоч така можливість могла б привести у висліді до загострення спорту. Конгрес матиме тиждень часу до розгляду і вирішення справи і, якщо він не знайде якоїсь розв'язки, тоді в понеділок 29 липня мав би початися страйк залізничних робітників.

Американські губернатори поділені в поглядах на справу громадянських прав

Маймі Біч, Флорида. — Вже напередодні конференції губернаторів американських штатів, що в суботу 22 липня, виявилися основні розбіжності в поглядах окремих губернаторів на актуальну тепер справу громадянських прав, зокрема на сегрегацію в деяких штатах ЗДА. В політичних колах слідує зазначити, що справа громадянських прав буде предметом гарячих дебатів під час конференції. Щоб уникнути гострих суперечок у цих дебатах виконавчий комітет конференції губернаторів вирішив

Українська Центральна Пасейку здобула чашу у відбаванці

На білоруській ваканційній оселі „Мінськ“, у Бей-Ейр біля Глен Спей відбулися минулої неділі, 21 липня, відбавки змагань чоловічих дружин за перехідну чашу цієї оселі. Переможцем цих відбавкових змагань вийшла дружина Української Центральної Пасейки, яка перемогла УСТ „Верховина“ в двох сетах вислідами 15:8 та 15:9 і

В АМЕРИЦІ

● Президент Кеннеді будинок призначити мурину Говарда Дженкінса на опорожнене місце в Крайній Раді для робітничих справ. Говард Дженкінс був професором права.
● З'єднані Держави й Мексика поділили мірний в четвер 18 липня ч. 40-річний спір за територію мексиканської кордонної смуги між мексиканським Ель-Пасо та мексиканським Сьюдад-Хуарес. Внаслідок осаного компромісу, що його односторонньо проголосила обидва президентів, Мексика дістане 437 американських акрів землі, зате Ель-Пасо дістане 138 акрів. Уряд ЗДА мусить відступити від своїх вимог до відшкодування к. 3.500 особам, до яких й терени яких перейшли до Мексико. Якщо вони залишаться на місцях, зберуть своє американське громадянство.
● Джеймс Водсворт, кол. представник ЗДА в Об'єднаних

КОМІСІЯ КОМІТЕТУ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ ПЛАНУЄ ЮВІЛЕЙНІ ВИДАННЯ І ПАМ'ЯТНИ

Нью-Йорк. — Минулої п'ятниці, 19 липня, тут у приміщенні Українського Конгресового Комітету відбулися перші наради новоствореної Комісії Ювілейних Видань Комітету Пам'ятника Шевченкові, на яких обмірковано видання Пропагандної Книжки та ряд інших публікацій і пам'яткових предметів у зв'язку з запланованою на вересень цього року дедикацією площі під будову пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні та найбільшій прагматичній відкриття пам'ятника в столиці Америки, поспішаючи в висвітлювати свої погляди на пам'ятник. Крім Пропагандної Книжки, планується також видати цілий ряд пам'яткових предметів: мініатюр пам'ятника в бронзі, відповідних поштових карток та інших пам'яток. Розглядається можливість офіційного видання пам'ятника, окрему увагу віддала комісія справі написання пам'ятника. Велі справи будуть знову обмірковані на чергових нарадах Комісії та в формі відповідних рекомендацій передати на вирішення Комітету Пам'ятника.

Американські ліберали ставлять „порядок“ понад волю

В журналі „Юмент Івентс“ з 6-го липня цього року появилася тривожна нітка про те, що впливові американські ліберали пропонують урядові президента Кеннеді „продати“ волю повелевальної Москвою народів за адекватний „порядок“, що його дотримує комуністична диктатура в опанованій нею частині світу. У відповідь на це, про яке мовлять, державний секретар Дікс Ракс будинок має тепер у своєму посіданню працю „Лейпер“ на тему стратегії в холодній війні, в якій то праця видивляється твердженням, мовля, вірний світ „надзвичайно“ користає із совєтського повновеління Східної Європи. Працю написав Волтер Мілліс, впливовий член лівого крила Фонду Республіки. В цьому документі сказано: „Чи ми це собі признаємо, чи ні, але ми надзвичайно користаємо із здібності совєтської політичної системи зберігати закон і порядок понад 200 міль-

Митрополит Амвросій відвідав Оселю ім. О. Ольжича в Лігйтоні

Нью-Йорк. — Митрополит Української Католицької Церкви в ЗДА Віпроєс. архієпископ Амвросій Сенішин відвідав у суботу 20-го липня ц. р. в супроводі о. Василя Лосина з Філадельфії, о. д-ра Володимира Грабця з Палмертона, й о. Богдана Левича з Нортгемптон оселю ім. О. Ольжича в Лігйтоні, Па. Достойного гостя привітали від учасників дитячого табору Українського Золотого Хреста Ірина Гнатюк, від Управління Оселі та гості вітали

Виступи М. Лисогір, В. Шуста і Н. Сташинської були мистецько-розважовою атракцією минулої суботи на „Союзівці“

Союзівка, Кергонксон, Н. Й. — Не зважаючи на часті дощі в п'ятницю і суботу 19 і 20 липня ц. р., цю оселю УН-Союзу буда заповнена гостями і відвідувачами з ближчих і дальших штатів ЗДА і провінцій Канади, в тому багатьох союзними ділками. Мистецько-розважовою атракцією цього минулого кінця тижня був вечір, що в ньому взяли участь видатні американсько-українські мистці — співакка ньюйоркської опери Марія Лисогір й артист американського театру Василь Шуст, разом з молодшою вихованою вже у ЗДА танцюристкою Нусею Сташинською. Шире й тепле призначення численно зібраних слухачів збудула Марія Лисогір співпіван-

КОНФЕРЕНЦІЯ МІЖ СССР І КОМУНІСТИЧНИМ КИТАЄМ ЗАКІНЧИЛАСЬ НЕВДАЧОЮ

Москва. — В суботу 20-го липня ц. р. від'їхали з Москви до Пейпінгу комуністично-китайські делегати, учасники конференції задля вирішення „ідеологічних“ розбіжностей між комуністичним Китаєм та Союзом. Конференція тривала від 5-го липня. Вона велася за закритими дверима і подробиці про її ход дотепер не відомі. Проте водночас обидві сторони — Москва і Пейпінг — раз-у-раз обмірковували взаємні гостинні обмірковували та атакують. В минулу п'ятницю 19-го ц. р. Хрущов висловив під час бенкету у честь мадлярської делегації, що перебуває в Москві під проводом прем'єра Яноша Кадара, дозвільно гостро таврував китайських комуністів, як „фанатиків“, які хочуть атомової війни та змагаються до повалення найвищого совєтського проводу, що стоїть за політику мирного співіснування. Все ж, совєтсько-китайська конференція не закінчилася, як цього сподівалися деякі комуністичні, драматичним розвитком та зрівнянням взаємних між Москвою і Пейпінгом. Напередодні від'їзду китайських комуністів Хрущов був на прийнятті в їхню честь а на ланцюжці на відлітлі Михайла Суслова, що був на тій конференції головним совєтським представником, „сердечно“ стиснув руку комуністичному делегатові Тенг Гішлю-пенго-

Рада Безпеки ООН обмірковує справу санкцій проти Португалії і Південної Африки

Об'єднані Нації. — На попередній 22-го липня скликав Раді Безпеки Об'єднаних Націй на вимогу 32-ох африканських держав, всіх незалежних країн того континенту за винятком Південної Африки, Африканського Союзу, проти якого саме звертається скарга. Ті держави заявили, що білорадська політика режиму Генріка Верверда в Південній Африці та колоніальний режим Португалії в Анголі становлять „загрозу для світового миру“. Вони вимагають гострих санкцій проти цих двох держав, які йшли б ступенем — аж до виключення їх з ООН. З'єднані Держави, які займа-

Американці виграли, американки програли спортові змагання в Москві

Москва, 21 липня. — Легкоатлетичні змагання між репрезентаціями ЗДА і Совєтського Союзу, які відбулися в суботу і неділю, 20 і 21 липня ц. р. на стадіоні Леніна в Москві, закінчилися дуже низькою перемогою американців у рахунок 119:114 та повним розгромом жіночої американської дружини, яку перемогли совєтські жінки рахунком 75:28. Це була п'ята з черги зустріч легкоатлетів цих двох спортивних потуг світу в програмі культурного обміну між ЗДА і СССР. Перемога чоловічої ЗДА була найслабшою в усіх дотеперішніх п'яти зустрічах, та й програма американських жінок була з усіх „п'яти найгіршою“. В 22 конкурсах змагань 12 перших місць здобули американці, а 10 совєтські атлети. В жіночих десяти конкурсах всі

Втікач із Східної Німеччини зрадив комуністичних агентів в Західному Берліні

Берлін. — Ще в минулому місяці втік із Східної Німеччини на Захід 31-річний сержант із східно-німецької розвідки централі Герберт Рокстрот і зрадив цілу сітку правляв всь о. Любомир Гозарем — з огляду на непопулярність у великій залі аудиторії „Веселки“. До с. Причестія під час цієї Служби Божої приступили учасники Оселі хляп'ячого табору на Дитячій Оселі „Союзівки“. 21 липня Служба Божя для українців служила була від-

У МОСКВІ УЗГІДНІНО ПРОЄКТ ДОГОВОРУ ПРО ЯДРОВІ ДОСЛІДИ

Москва. — На конференції ЗДА, Британії і СССР у Москві в справі припинення атомових дотонацій, узгіднено в минулу суботу 20 липня ц. р. проєкт договору про припинення таких дотонацій а в повітрі, на землі і під водою. Пропущено такі дотонації під атомом, що покищо не можна ствердити технічних приладами, чи потрапляння, спричинені такими дотонаціями, а або не з землетрусами, а більшість не хочуть погодитися на міжнародну контрольну-інспекційну систему, яка вимагала б засекречення підземних експериментів. Тому покищо винятково підземні дотонації з-під аборони. На понеділок 22 липня призначено ще одну нараду комісії, що виготовляла проєкт договору, а на 3-го липня, після п'ятниці, в якій відбулися засідання, на якому остаточно була вирішена доля договору. Покищо, до останньої хвилини, західні делегати в Москві, Аверелл Гарриман від ЗДА і лорд Гейлгем від Британії, не мали ще певності, що такі прийде до підписання договору і де та коли це відбулося. Західні делегати, як також західні спостерігачі в Москві все ще не виключають, що в останній хвилині Хрущов зажадає одностороннього підписання також східно-західного пакту неагресії, тим паче, що він загадав про той пакт у депеші до генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танга ще в суботу 20-го липня. Якщо у тому пакті було б посередство безпосереднього Східної Німеччини та застереженням нинішнього поділу Німеччини, то Захід рішуче не погодився б. Однак західні дипломати обмірковують можливість односторонньої декларації Організації Північно-атлантичного пакту (НАТО) та комуністичного блоку з т. зв. Варшавського пакту, в яких було б стверджено, що всі ті держави не будуть вирішувати спірних проблем Східної Європи війною. Не відомо, чи Сполучені Штати в такій справі тієї країни.

Президент проти конференції „на вершинах“

Хрущов будинок запропонував на переговорах у Москві, щоб акт підписання договору про атомові дотонації відбувся на конференції „на вершинах“, з парадом, яка послужила б більшістю для їхньої пропаганди, як ніби доказ успішності совєтської тактики мирного співіснування та миролюбних тенденцій. Також британський прем'єр Г. Мекмільлен схилився до думки про таку конференцію, теж із внутрішньо-політичних міркувань, сподіваючись від такої конференції скріплення свого занепаданого престижу в Англії. Однак президент Кеннеді є проти такої конференції, яка була б пустим маніфестаційним актом. Зате, коли б прийшло до підписання не тільки атомового договору, але й якоїсь компримісованої декларації про відмову від війни у справах середньої Європи, то не з виключення, що Президент погодиться на зустріч з Хрущовим і Мекмільленом, бо така подія ніби сприяла б далішим мировим заходам.

У СВІТІ

● 11-членна Комісія Об'єднаних Націй для справ Південної Африки зажадала одностороннього від Раді Безпеки ООН, щоб вона заборонила всім членам ООН експортувати зброю та нафту і виробити до Південно-африканського Союзу. Це має бути економічним натиском на таємний режим, що проводить безоглядну біло-расову політику. Проте та Комісія відкинула вимогу радикальних африканських держав, щоб Південно-африканський Союз виключили з Об'єднаних Націй. Справа передана на Раді Безпеки ООН.
● Совєтський посол в Парижі, Сергій Виноградов, скаржився перед французьким урядом на його холодний підхід до совєтських спроб „співіснування“ та, зокрема, похвалюючи торговельні взаємини. Французька преса не вірить, щоб совєтсько-китайський спір та конференція про припинення атомових дотонацій змінили на краще політику СССР у відношенні до вільного світу та вважає всі ці маневри Хрущова ще одним обманом.
● „Ізвестія“ оприлюднили фотознімки всьміхненого Анатолія Долінського, колишнього аташе совєтської амбасаді в Лондоні, який — за твердженням англійської преси — вже давно втік на Захід. „Ізвестія“ глузують з тієї англійської газетної вистки і твердять, що Долінський, службовець совєтського міністерства закордонних справ, перед відїздом з родиною на фері на Крим вступив до редакції того московського щоденника, де зробили оту світлинку.
● Афганський король Заїр переправив — за його власними словами — „революцію“, призначивши на афганського прем'єра д-ра Мохаммеда Юсуфа, цивільного політика. До цього часу прем'єрами в Афганістані були тільки члени королівської родини, кузени, вуйни або інші своїякі королі.
● В столиці Сіану Банькоу арештовано двох буддистських духовників, які, як комуністичні агенти, займалися спеціально ширенням інтриг і спаривали буддистських вершків. Невдоволення істотно підбудило закладом ігумена буддистського монастиря в Банькоу.

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (SATURDAY & MONDAY ISSUES COMBINED) BY UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC., 81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25 — Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$5.00.

Статті і дописи, підписані авторами, не можуть відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши задрезану поперту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.00; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. Союзу, членів і жінок — 66 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders не тавляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Критичний тиждень

Мова тут про бичувий тиждень, в якому має вирішитися дилема: або вдається упродовж цих сімх днів знайти розв'язку гострої кризи в залізничному господарстві Америки, або 29-го цього місяця 200 000 американських залізничників розпочнуть страйк. П'ять професійних спілок залізничників погрожують таким страйком уже від років, але вони здають собі справу, що такий страйк, ударивши в першу чергу по широких масах народу, а далі по всій економіці країни, наставив би публічну опінію неприхильно у відношенні до залізничників. Проте, вони заповніли були на 10-го липня цього року страйк у відповідь на рішення головних залізничних компаній ввести з тим днем новий регулюючий, за яким — практично — мали б бути звільнені кругом 37 000 залізничних машиністів, палачів і вилучників, що їх праця стала зайвою від часу переходу паровозів на мотори Дізеля, електрифікації залізничних ліній і автоматизації. Залізничні спілки відкинули проєкт президента Кеннеді передати справу на арбітраж колишнього правого директора робітничої централі та колишнього секретаря праці, а тепер головного судді Артура Голдберга. Але вони погодилися відкласти рішення щодо страйку, коли залізничні компанії погодилися відкласти введення регулюючої до 29 ч. м.

У цьому тижні спеціальна, покликана Президентом 6-членна Комісія з посеред Дорадчої Ради в справах праці і промислу має подати свої рекомендації. Якщо обидві сторони не приймуть тих рекомендацій, Президент заповняє передати справу до Конгресу, який мусить би впровадити одні з кількох днів прийняти такий новий закон, який перешкодив би страйкові. Одне і друге — дуже трудна, складна й сумнівна справа. Річ у тім, що, поперше, важко знайти компроміс для двох діаметрально суперечних становищ: і подруге, в самому Конгресі є дуже багато принципових противників вирішення конкретного спору в будь-якій ділянці крайової економіки, базованої на засадах приватної власності і вільного суперництва. Це про принцип, згідно з яким держава не повинна накладає свого рішення в справах праці і заробітку. З цієї самої причини існують численні й впливові противники цієї, щоб цей гордіцький вузол розрізати законом про удержання залізничів в ЗДА.

Противники цієї ідеї вказують, що суть гордіцького вузла залишилася б і надалі та сама: не минулася б потреба звільнення близько 40 000 осіб, праця яких стала зайвою внаслідок поступу технології. Зрештою, це проблема не тільки залізничів. У сталевому промислі в 1947-му році треба було 14 700 робітників годів для продукції однієї тонни сталі, а в 1962-му році — лише 10 900. У 1947-му році треба було 310,5 робітників годів для продукції одного автотранспорту, а в 1962-му році — лише 153 годів. В 1947-му році треба було 1 300 робітників годів для виробу 1 000 тонн вугілля, а в 1962-му році — лише 500 годів. Нині ці половини менше треба робітників годів і годів в лісоробстві.

Залізничні терплять не тільки від надміру робітників, що постає внаслідок поступу технології, але й від убивчої конкуренції з боку автомобільної комунікації та автомобільного торговельного руху. Борючись проти шораз більшого дефіциту, залізничні компанії впроваджували судові рішення в свою користь: вони не зобов'язані платити за невикористану чи не потрібну працю. З другого боку робітничі спілки слушно мусять боритися проти викладання на вулицю десятків тисяч робітників, без уваги на роки їх життя і служби, без оглядки на затруднення їх деінде. Тому всі громадяни Америки з турботою чекають на кінець критичного тижня.

Олександра Грищенко

МОЇ ЗУСТРІЧІ І РОЗМОВИ З ФРАНЦУЗЬКИМИ МИСТЦЯМИ

(VI)
— „А, Грищенко! — вітає мене, — що чули, що бачили? — „Бачив учора авіацію у Шарпантьє, сила людей, сила картин, тхмі лінійками. Бачив мадам Гійом, вона вас так любить! — „Любить? Любить вона більше гроші! — „Чув я про вашу історію з маршаном! — „Ото каналія, прийшов до мене тоді, як я мешкав ще при вулиці Бонапарт. Взв'язав за голову, стогне, ледве не плаче: Ой, моя жінка при смерті! Який ви знали, як вона кохалася у вашому мистецтві! Перен, що коли б вона побачила будь-яку критичну вашу річ — вона б воскресла! — „Подарував я йому „голівку“, побіг він з нею під пахвою, заступився сходами. Під вечір прохолоджує по вулиці де Сен, аж зирк — з вітрини галерії Вальто-то дивиться на мене моя „голівка“. Не кажучи нікому ні слова, взяв я з вітрини „голівку“ і стукнув чимдуж дверима! — „А, знаєте, кажу, те той самий каналія „юпен“ з Монпарнаса, через якого я мало не позбувся цілої своєї виставки. Це було кілька днів до версісажу. Заскочив мене. Побачив мої картини і наговорив мені масу компліментів. Везіть, каже, все до мене, завтра в мене буде багатюща колекція! — „Сказано — зроблено, взяв такі, дав адресу і зник. Біда ж, до якого тричі на день на Монпарнаса, ступаю, а консьєржа милосердно: Ви його спіймаєте хіба в 5-6 годині ранку... Скіпніть хлопоту з проклятим шахматом! — „У кого, ви готували виставку? — „У Бінга! — „Кажу, — „Пі, і як же? — „Питав далі Дерен — „Справді, на дру-

гий день о 6 ранку двері відчинилися у маленьку кімнатку. На столику спить котата. Біля ліжка повний „генерал“. Сам з довгим носом на ліжку під ковдрою, мружить очі. У затхлій кухонці, бачу, стоять мої образи. Мовчки поспіююся їх вини і, ні живий, ні мертвий, повів на виставку!...
— „З ним це не все! Кілька років пізніше розказав я історію про нього секретареві комісара-прізера в авіаційному домі Отелі Друо. — Він потягнув тоді десь Ренуара, казав секретар, і жив у шикарному кварталі на четвертому поверсі. Заборгувався в нас, писали до нього листи — нічирк! Заставка я його вранці, як і ви. — Гроші на стіл, — кричу йому, а то я тебе скину з четвертого поверху! — Як треба бути обережним у Парижі з маршанами, ласими жити чужим коштом! — казав Дерен. — „А вчора, — додав я, — на авіації в Шарпантьє, коли я говорив з мадам Гійом, з аристократичного натовпу наловорив на цей самий „юпен“. Ступав, нос вперед, картатий костюм, наче в шотландія, під одною рукою канючка, а другою обняв свою рукою „милу“...
— „Атім, кажу, чули ви, Насента готув виставку Влаленка? — „Не говоріть мені про Влаленку. В маларстві це різник! — „А про Матіса говорити можемо? — „А Матіс! На жаль, у нього одні фарби, нема відтінків. Бачите це дерево і рожеву сукню? — він важко підняв велетенську руку і показав на тротуар. — Іх кольор легко покласти на полотно. Але кольор і вальор разом — це інша справа! — „А коли ми побачимо вашу виставку? — питаю. — „Поміждь трохи, Грищенко, зробимо іось гарне! — „Мені здається, кажу, що за всю вашу кар'єру ми бачили лише одні повний ансамбль ваших речей! — „Ви говорите про виставку 1937 року в Петі Гіла, улаштовану Раймоном Ескольє? — „Так, там було тридцять ваших картин, між ними великий портрет мадам Гійом! —

О. Жданович

РОКОВИНИ ЗДОБУТТЯ БАСТИЛІЇ

Париж. — Аж дивно, як змінився Париж за останніх кілька років. Видно це виразніше мені саме тепер, коли я повернувся додому, пробувши сім тижнів у Канаді та ЗДА.

Що найперше вразило мене, коли ще на юнійорському лівоніччій вів у руки паризький щоденник — це зіпхнені на другий план таких традиційних подій, як „Тур-де-Франс“. Це змагання наколесників європейського значення було колись найбільшою подією літніх днів для всієї Франції. Тепер воно не виходить поза рамки спортової сторінки, і їй присвячують менше, як будь-яким лещетарським чемпіонатам. М-преза бо стала несучасна, молоді їздять коли не спортивними автомашинами, то бодай скутерами, ровер став засобом комунікації лише для дітей та селянок, бо ї селяни вже так-ж їздять автомашини. І зміна ця стала за останній рік: ще минулого року Тур-де-Франс був першорядною подією.

За кілька днів перебування в Парижі прийшло національне свято — 14-го липня, перша бо велика подія Великої Революції, здобуття Бастилії, символу панування монархії, сталося 14-го липня 1789 року. Досяє це було справді всенародне свято. Танцювали на вулиці виходило все населення. Виходили ті, що поза тим ввечерю, взагалі не танцюють: сторожники кам'яниць, навіть місцеві аристократи. Тому щодня кафе-ка організувала оркестру, прикрашувала приміщення колоритними лампонами. Обов'язковим танком був старовинний „валс „мюзетт“.

Цього ж року традиційних „балів“ було на половину менше. Менше було також фешерів і петард. Зате на провінцію, зокрема на береги Люари, де стоять сотки славних на весь світ замків-палаців колишньої аристократії, які в більшості стали державними заповідниками, наїхало стільки туристів, що годі було знати нічліг. Між туристами не мало було бельгійців, німців і англичан, але переважно були це такі парижани.

Авто й у Франції перекреслює багато традицій... Традиційна військова дефілада проходила під знаком технічної зброї. Правда, це не було ракет, бо своїх Франція ще не продукує масово, але були знамениті танки АМХ-30 і легкі танкетки АМХ-18, одне й друге — гордість французької індустрії. Незабаром стануть вони основною панцерною зброєю європейських армій. Над Елісейськими Полями, по яких проходила дефілада, воркотіли гелікоптери різного калібру, гриміли ракетні мисливці „Містер-IV“ — конкуренти советських МіГ-ів та американських суперсонічних літаків. Літаки залишали за собою триколірові смуги диму, викликавши ентузіазм французів, що страшенно люблять свій національний прапор.

Хоч музики учері було менше, зате вона була галасливіша, як звичайно. „Мюзетт“ зовсім зійшов з ринку, а на його місце прийшов — „тайст“. І твістували так зазвато, що, власиво, старша публіка швидко зникла. А що молоді не було багато, то свято робило враження певного збайдужіння публіки, або ви-

кликало припущення, що вже багато людей на фешері.

Проте, цього року в поліоні липня вийшло на відпустку менше парижан, як звичайно. Цього бо року, у зв'язку з реформою шкільництва, що тягнеться ще безконечні роки, іспіти у вишніх школах, зокрема вступні іспіти до т. з. великих шкіл, затримували аж до 10-го липня. І треба було тільки пробігати по місті, щоб свідетити, що людей в Парижі мари й що всі святкують, лише інакше, як колись.

Минулими роками 14-го липня святкувалося в основному в „своєму“ кварталі, в „своєй“ або в сусідній кафе-ці. Тут сходилися сусіди, що часто зустрічаються при „апелитиві“, поспішаючи на вечерю, а ось цього вечора можуть посидіти спокійно за чаркою вина чи й міцнішого тринку. Тепер же люди святкують... по всьому місті. Олівіоні бо на Площі Бастилії, на Елісейських Полях, на Площі Згоди й сусідніх артеріях не можна було проїхати машиною, бо їх вийхали сотки тисячі. Ясно, що не було коли танцювати.

Цієї ночі також було заснути від гомону гудків, яких ажикалося без потреби, замість петард (у Парижі навіть удені авта не сміють трубити, і за переступлення цієї заборони платиться шонай-менше 2 долари). Поліції тільки посміхалися на такий концерт.

Годі собі уявити майбутній демонстрації в Парижі на автомашинах, бо в паризьких вулицях не розженешся. Але моторизація поступила останніми роками в Європі так далеко, що надмір автомашин став основною проблемою йського руху: кожен змоторизований і кожен витрачає на їзду вдвоє більше часу, як тоді, коли не мав авта...

Техніка вносить більше прози у вже й так прозаїчне життя. В юрбі люди чують тепло рук і плечей сусідів, створюється атмосфера інтимності. Автомашини ізольовують людей від людини, вириває її з юрби, позбавляє контакту і кидає в юрбу машини, де, замість запаху поту, чути запах спаленої бензини. Не можна погодитися, що змоторизована юрба чимсь цікавіша й приємніша від пішої.

Але колеса історії не завернули. Треба віки, щоб люди завернули назад із шляху механізації або бодай знайшли рівновагу на цьому шляху. Європа сьогодні надозанена Америку, і то семимильними кроками. Не думаю, що від цього вона стає кращою чи цікавішою. Але нема ради, і годі над цим дискусувати. Залишається тільки свідетити факти. І при цьому треба пригадати читачам „Свободи“, як і взагалі всім українцям за океаном, що Європа не та, якою вони залишили її сорок чи лише десять років тому.

А тому — поспішайте відвідати її, коли хочете це застати запах вашої молодості, дитинства, ваших мрій і уявлень. Не недалекий той час, коли залишаться тільки музеї, замки, кам'яниці, але атмосфера європейської буде дуже мало. От стільки, як на Бродвей чи в музеях Нью Йорку, де картин деяких мистців більше, як у Львові.

А може мені тільки здається? Може зміни не йдуть так швидко...

Дивна річ! Дерен не мав ніякої амбіції. Кілька років до смерті Дерена Насента поїхав до нього у Шампурі і запропонував йому ретроспективу в своїй галерії Шарпантьє. Але Дерен говорив йому, що він працює і відкриває забуті речі, коли буде готовий, то його сповістять... Так і протягнулося все, але небагата смерть жорстко скасувала всі його заміри. Був убитий на вулиці ванитанком у Шампурі.

Щойно по смерті шанауляв його, як рідко кого з майстрів: велика ретроспективна виставка в Музеї модерного мистецтва, виставка гравюр у Національній бібліотеці і ціла пайорама — 80 олій — у галерії Шарпантьє.

РАУЛЬ ДЮФІ
1877-1953

Ще у Соні Левіцкої і Жана Маршана вперше почув я дзвінке ім'я Рауля Дюфі. Жили вони тоді на Монмартрі і мали робітню при вулиці Колленкур ч. 72. Не одне літо провели вони у Ване, працюючи в гайках білянітюробістичних олівко, де працювали і Дюфі. Соно Левіцкої пізнав я ще в Києві у 1906 році, куди наїхався і сам Маршан. Він був захоплений нашою столицею і намалював широкую композицію в кубістичному стилі: золототерхі церкви, Дніпро, південне українське небо. Образ був виставлений в Осінньому Салоні і мав успіх.

На початку своєї славної кар'єри Дюфі працював у Льоні для фабрик шовкових виробів. Химерна доля мистців! Де Гаїр, у якому народився Дюфі, а де Льон — великий французький індустріальний осередок. Льон спокійно славився шовковими виробами. Для молодого, талановитого Дюфі це було відкриття, і тут, у Льоні, Дюфі зробив цілу революцію, обінивши фор-

ПОВІСТЬ ПРО СОВЕТСЬКЕ „НОВЕ ЖИТТЯ“

Нещодавно на книгарських полицях в Нью Йорку появилася англійський переклад кон-версійної, московської „Літературної Газети“ — гостре скритикованої повісті советського пн с б м е н и к а Фьодора Абрамова на тему важких буднів колгоспного селянства — під доволі іронічним заголовком: „Один день „Нового Життя“. Російський оригінал був вміщений у січневому числі лєнінградського місєчника „Нева“, який публікується накладом у ви-соті двісті тисяч примірників.

Перша реакція „Літературної Газети“ на твір Абрамова була, на диво, позитивна. Комуністичні літературні політрки окреслили були її ав-тора, як „безперечного знавця побуту советського селянства“, а деякі офіційні критичні поставили були твір „Один день „Нового Життя“ побіч голосного в СССР і на Заході твору Александра Солженіцина про табори каторжної праці з добн Сталіна.

Важкі громи посилалися на Ф. Абрамова, коли одні британські видавництва попросило легальним шляхом дозволу Москви видати англійською мовою цей твір про злиденні будні, про повну апатію до „соціалістичного подвигу“ колгоспного раба.

На офіційного листа британського видавництва дав відповідь сам автор твору, просячи своїх англійських колеґ стриматися з перекладом на англійську мову свого твору, мовляв, він сам „не повиністю з нього доволений, і деякі місяці в нього треба переробити“. Переклавши цю фразу на зрозумілу мову людини у вільному світі, це значить: частина або й повна капітуляція автора в обличчя „вищих сил“ советських партійно-ідеологічних держиморд. Ф. Абрамов, до речі, член редколегії журналу „Нева“, покищо продовжує працювати на службі комуністичної Мельпомені; але гіркий досвід цілого ряду таких савих, як він, письменників хрупчовської ери не порожить йому нічого доброго.

Ньюйорське видання твору Ф. Абрамова є перекладом першого, необкореного тексту, який був вміщений у лєнінградській „Неві“, однак, деякі американські літературні критики мають застерєження: чи і наскільки перекладач Фрідрік А. Прегер дав американській публіці вірний його переклад.

У своїй повісті Ф. Абрамов, свідомо помпнувши советські сільськогосподарські гіганти, змалював один — однісний робітничий день у советському колгоспі середнього типу. Його повість, це реалістичний мільйон низової клітини в колгоспній системі, де советські селяни, люди-автомати, вступереч важкої дійсності, прагнуть бути самими собою — бути індивідуальностями, навіть у легальній формі „ледарів і паразитів“.

До більшешовського перовороту на десять осіб населення Росії всім було селян-хліборобів. Тепер, після перевеленої величезними зусиллями індустріалізації, відношення советського „серпа“ до „молота“ виявляється цифрами п'ять до п'яти. За 45 років існування більшовицької ене-теми, кривавих експериментів Сталіна над селянством і теперішніх „мирних“ захо-дів Хрушова не вдалося виплекати в системі радгоспів-

колгоспів так побажаного для кремльських можновладців типу „нової советської людини“.

Книжка Ф. Абрамова є протестним доказом цього твердженні західних обсерваторів Советського Союзу, зокрема його селянства. Це відноситься й до третьої генерації колгоспного люду. Ф. Абрамов, композуючи свій твір, „повісив на кілку“ зобов'язуючий советських письменників соціалістичний реалізм, мотомість, як стверджують деякі американські рецензенти, ужив свого власного „широко-непробного реалізму“.

Герой, точніше, центральна фігура повісті — це голова колгоспу. Ананій Грозович Мисловський. Він зовсім розгублений у своїй ролі все-владного партійного „боса“. Засипуваний щоденними паперовими „директивами з центру“, обсервуючи й будучи свідомим повної байдужності до „вищого начальства“ підлеглих йому селян, цей символічний Ананій Мисловський досконало вичив містечко „ходження помидів“. Ділово, при цьому зовсім апатично, сказати б механічно — мільйонічно, провадять він свою колгоспну людську отару на державний лан. Колгоспники також механічно, з дозою виразної нехті до панцизних „трудоднів“, виконують свою роботу, частіше ажикаючи різних претенств, щоб покрити, напишати води, наладити завед-бене устаткування. Жіночтво, ніче за напасть, тягне нога за ногою, залишаючись думками біля своєї вбогої хатини, біля присадибної ділянки землі, біля своїх дітей.

Обрана автором сільськогосподарська одиниця не годна ніяк пов'язати докупі своїх кіпцій. Селяни, не маючи ніякої на краще завтра в колгоспі, прагнуть вивратися в далекі лісах рубати дерева, бо там кращі заробітки і, крім того, для лісових робітників запалена краща державна оплата на старші роки, на випадок недуги або каліцтва. А вже недосконого мріє колгоспника дістатися куди-небудь у велике місто на державну роботу. Це — „вершок щасття“ для червоних панцизників у повісті Абрамова.

Мабуть з цих причин „Літературна Газета“ через кілька місяців після появи цієї повісті на сторінках „Неви“ опам'яталася і закидає тепер її авторів „вульгарний, смердливий символізм, повний невірного й неоправданого глуму та розпачу“.

Заходять питання: коли ця газета писала непопулярну правду — в січневому числі, чи тепер? Ми скажемо: гірка правда не на її сторінках, а в книжці Ф. Абрамова. А. Ч.

ЗДА і Мехіко погодилися в справі полагоди 50-літнього граничного спору

Вашингтон. — Американські і мексиканські уряди погодилися в четвер 18 липня ч. р. до відомо, що між ЗДА і Мехіко досягнуто порозуміння в справі полагоди довготривалого граничного спору, що стосувалася прикордонної зони між Ель Пасо і Тексасі і Чудад Хуарес в Чгугуату. У своїй заяві, виголошеній з цього приводу, президент Кеннеді підкреслив, що полагода цього уже 50-річного спору між обома країнами причиниться

відатно до убрацання вза-зних між ними і для розвитку розділеного „кордонного міста — близнат Ель Пасо і Чудад Хуарес. Досягнуто порозуміння після шести місяців інтенсивних і скомплітованих переговорів і постанови відповідного договору будуть устійнені протягом двох найближчих місяців під час спільної конвенції. На ратифікацію Сенату обох країн цей договір буде переданий правдоподібно в жовтні ч. р.

Дюфі вряди-годи приїздив з Льону в Париж і не забував своїх друзів, давав Левицький виготовляти макети, запрягаючи з нею і Маршаном, допомагав їм чим міг. „Добродій Дюфі“, говорила вона завжди.

Треба зазначити, що в початках своєї творчості в олівці з Вансу і лонських ткачихах Дюфі працював у глибокому темно-ультрамариновому тоні, часом з цитками ясної окри, помаранчевого кидино, червоні. Дюфі, як і багато інших молодіжників, пішов за Сезанном. Але, син Гаїр, син океану, він не дойшов до реалістичного аспекту Промасу. Він скоро знайшов вислів для своєї фантазії в бістрому, вільному, виконавці, однак, в олівці чин в акварелі.

СВЯТО ГЕРОІВ У МІННЕАПОЛІСІ

Заходами 18-го Відділу ООЧСУ та Осередку СУМА встановлено в Міннеаполісі, 28-го травня 1963 р., в актовій залі школи Св. Константина Свято Героїв. Академію відкрив мр. Петро Пашко, котрою промовою та попросив приєднати до виступу з мисц одностайного мовчання вшанувати пам'ятку Героїв за волю України. Рівнож мр. Петро Пашко представив присутній проф. Володимир Жила — запрошеного гостя з Вініпегу — котрий виголосив глибоко-змістовну доповідь.

Проф. Жила подав біографічний дані про наших національних провідників — головного отамана Симона Петлюру, організатора і провідника ОУН Євгена Коновальця, командира УПА генер. Т. Чупринку, провідника ОУН Степана Бандеру. Всі вони працювали для добра української справи і мисц в них була одна — здобути Української Самостійної Соборної Держави. Відібрали в життя один і той же сам ворог — Імперіалістична Москва. Зганули Петлюра і Коновалець — продовжували доповідь — «з їхньої крові й самопожертви виростає могутня УПА, впродовж чотирьох років, А з крові й героїзму останніх — виростає нове покоління... бо нація живе, падає і відновлюється не тільки завдяки життям, а й завдяки тим, що дали за неї своє життя і смертю смерть побороли». На закінчення доповіді проф. Жила сказав, що «... велика праця дає жерта і страждання українського народу стоїть перед нами. Вона — це той мовчазний свідок історії і грізний документ героїчного змагання нашого народу за самостійність і державність. В ній сила і живучість нація, бо мертві живуть в живих і мовою могол промовляють до глядачів попоміж. На піраміда — це рівночасно гізна пересторога для сучасників, майбутніх ворогів наших, бо вона є доказом життєздатності й незнищеності українського народу». Щедрих оплесками нагородила публіка прекрасну виголошену доповідь проф. Жили.

В мистецтві насліді першим виступили п.н.с. Павлішин і С. Ковальчук, котрі відігравали «У степу могола». «Дівчинко голубко», аккомпанімент — Хр. Ленчук. Це не вперше вони виступають перед місцевим українським громадською та своїм приємним голосом захоплюють публіку. Тут на місці згадають, що багато праці докладав інж. Євген Карпик, котрий не жалів часу і труду та підготував їх до виступу. «Чотири Герої» добре продекламував юн. оумівець В. Майдубор. Мило було побачити на сцені нашу сеньйорку — солістку, коли-

шню артистку Українського Львівського Театру, пані Олену Карпик-Венцаль. Чудовим голосом та добрим технічним виконанням відзначилися двоє артистів: пані Олена Карпик-Венцаль, пані Олена Карпик-Юні сумітні В. Іванюк, В. Іванюк, М. Гаврилюк і М. Дудинський виконали речитативу «У Свято Героїв».

Вже від довшого часу існує при Осередку СУМА в Міннеаполісі Мандолінова оркестра, диригентом якої від початку її існування є проф. Роман Станніч. Хоча відносно ще молодий, але він вже за собою поважає досвідчений Мандолінов оркестра Ю СУМА не тільки знає зі своїх виступів в різних місцевостях Міннесоти, але також з виступу у Вініпегу, а останньою в Шикаго. В програмі Свято Героїв оркестра виконала дві повстанські пісні: «Розпрощався стрілець» і «Заплакала мари очі». При супроводі цієї оркестри пані І. Михайловна захоплюючи виконала одну мелодію декламацію. Хор церкви Св. Константина відіграв три пісні: «Лягавши пісню», «Там під лісом», «Я сьогодні від вас відійшов», при фортепіано пані О. Вережок та гітарою супроводі М. Дудинського і В. Іванюка, диригент проф. Р. Станніч.

Одна з найкращих і найбільш надійних молодіжних декламаторів — юн. А. Сумітні Олена Муха продекламувала вірш В. Лейко «Напис на Стрілецьких Гробах». Мистецьку частину програми закінчив інсценізацією «Під Покрову Богородиці», яку підготувала юн. О. Карпик-Венцаль, а виконали пані Н. Майдубор, С. Павлішин, О. Михайловна, М. Майдубор, Л. Свиницька та пані О. Муха, В. Майдубор, О. Майдубор, М. Дудинський і М. Гаврилюк. Пан Петро Ванаш, голова Осередку СУМА, подякував в ім'я ООЧСУ і СУМА гостеві проф. Жилі та всім учасникам програми як і присутнім за участь у Святі. «Ще не вмерла Україна» спільно зачинило в аудиторії школи — цим закінчено без сумнівно вдале Свято Героїв.

Крім Свято Героїв організації Визвольного Фронту зорганізували 18-го травня 1963 року весільну забаву, і завдяки підтримці нашого громадянства ця імпреза морально і матеріально вдалася дуже добре, про що свідчать \$205.30 чистого доходу, який вилася як пожертву на відкриття Інформативного Бюро у Вашингтоні.

Проф. В. Жила виголосив в суботу, 25-го травня 1963 р. доповідь на тему: «Творчість Леся Українки в світлі критичної її часу».

П. П.

Закінчення шкільного року в парохіальній суботній школі українознавства в Акрон

Парохіальна школа українознавства в Акрон, Огайо, в шкільний рік 1962/63. — На знімку шкільні діти і вчителі: п. А. Дурбак, о. Т. Дурбак і п. В. Лесняк. На знімку бракує проф. А. Т. Майдубора, який вчив історію України.

Фото: В. Галамай

В неділю 16 червня н.р. відбулося свято закінчення шкільного року в суботній парохіальній школі українознавства в Акрон, Огайо. О. 5-й по-пол. місцевий душпастир Веч. о. Т. Дурбак відправив благодатний молебень до Христового Серця, під час якого співаки всі вірні під пров. д. А. Т. Варава. Після молебня зроблено на фронті церкви спільну фотографію дітей з учителями. Після того, що до приготуваної Батьківським Комітетом вечері засіли в церковній залі родичі школярів, гості, окремо шкільні діти, а при головній столі о. Парох, Учителі, члени Церковного й Батьківського Комітетів і деякі парохіани. По вечері, яку приготували жінки під пров. кухаря п. М. Дросіка, вч. о. Т. Дурбак виголосив змістовну промову, навішуючи до слів одного педагога, який сказав: «Дайте мені дитину, а я зроблю з неї або злочинця, або мислителя». Говорачи про додатні сторінки виховання дітей в родині й в школі, зазначив, що місцева школа українознавства була поставлена в тім році краще від попередніх, бо мала відповідний учительський склад і учні приходили нормально на лекції. Школа поділена на 3 групи. Опікунок І і ІІ груп (клас) була п. Антонія Дурбак і вчила української мови. Опікунок ІІІ групи (клас) був п. Володимир Лесняк і вчив укр. мову. Релігію в усіх класах, з угляденням питомості нашого укр. візант. обряду, вчив Веч. о. Т. Дурбак. В третій групі (клас) історію України вчив проф. д-р Теодор Майдубор, викладав російської мови на місцевій університеті. Початково на викладі релігії та історії України приходили учні середніх шкіл, однак мало хто з них видержав до кінця.

Батьківський Комітет зложив з наступних членів: В. Галамай, голова, Т. Кость, місто-голова, О. Микитин, касир, С. Москалюк, заст. касира й організатор, Г. Жеребняк, секретар; А. Тарас, організаторка. — щиро співпрацював зі школою і за це йому належить щира подяка. Окрема подяка належить родині Миколи і Февронії Українців, які фінансово допомогли школі, складаючи на її потреби одноразовий даток в сумі 25 доларів.

В. Лесняк

В. Лесняк

ЛІКАРСЬКА ОРДИНАЦІЯ
Д-ра Климентія Б. Г. РОГОЗИНСЬКОГО
БУДЕ ЗАКРИТА
НА ЧАС ВАКАЦІЙ
від 20-го ЛІПНЯ до 5-го СЕРПНЯ, 1963 р.

НОВА КНИЖКА про М. ШАШКЕВИЧА, РАЗОМ ІЗ ВСІМА ЙОГО ТВОРАМИ
ПАНУВАТИ О. М. ШАШКЕВИЧА, ЦЕ ЗНАЧИТЬ ПІЗНАТИ ЙОГО ПРАЦЮ І ЙОГО ТВОРИ. ЦЕ ЗМОЖЕТЕ ЗРОБИТИ, КОЛИ ПРОЧИТАЄТЕ НОВУ КНИЖКУ, ЯКУ ВИДАЛА «СВОБОДА» ПІД ЗАГ.
МАРКІЯ ШАШКЕВИЧ
Біографія і характеристика творчості з докладним умістом оригінальних творів поета.
Д-р ЛУКА ЛУЦЬ
Прикрашує цю книжку гарна кольорова обкладинка роботи Т. Шумилевича. В тексті є 6 ілюстрацій.
Ціна книжки — \$2.00
Замовлення і належність (тільки чеками або поштовими переказами) слати на адресу:
SVOBODA
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N.J.

Свято Шевченка у Вунсакеті, Р. Ай.

10-го березня Українська Православна Парафія при церкві ім. св. Михайла у Вунсакеті, Р. Ай., відзначила Роковини Тараса Шевченка. Вранці була Панахида за спокій душі Поета. Панахиду відправляв о. прот. Михайло Мостеский, співав хор «Вандура». О. прот. М. Мостеский мав коротку промову про Шевченка.

По полудні відбулася святочна Академія. П. почато співом американського гімну і «Заповітом» Шевченка. Вступне слово виголосив о. прот. Михайло Мостеский. Хор «Вандура» проспівав три пісні. Були декламації «За горами гори» (учениця Рідної Школи Елленора Когут), «Попрощався мене сонце» — учень Рідної Школи Павло Міннеа, і «Гомоніла Україна» — учень Рідної Школи Михайло Грядюк. Хор «Вандура» співав добре, учні гарно декламували. Святочну промову виголосив проф. Т. Пасичник. Темою його промови була збірка Шевченка «Три літа».

Іван Козьмівський, президент Комітету Вуодна Пам'ятки Шевченка у Вунсакеті дав пояснення про став будови пам'ятника. — На перерві відбулася збірка добровільних датків. Зібрано \$76.

Хор «Вандура» проспівав пісні «Село», муз. Смерчачського і «Садок вишневий», муз. Гватиніна. Виконання було прекрасне. Учениця Рідної Школи Гелен Сталена добре продекламувала вірш «Село».

Були і реферати учениць Рідної Школи. «Життя Шев-

ченка» читала Джессі Ясичук, «Смерть Шевченка», читала Стефа Карась, «Похорон Шевченка» — читала Філіс Карась, «На могилі Шевченка» — Іванка Косюк. Це була дуже гарна точка. Читала вдумливо і вправно.

Дуже гарне враження викликало точка «Життя Шевченка». Це була взнака оповідань про життя Шевченка, ілюстрованих декламаціями учнів та учениць Рідної Школи. Оповідав проф. Т. Пасичник. Декламували: Дарія Чугарин, Алекс Чугарин, Степан Самборський, Маруся Чугарин, Євген Самборський, Степан Тепер, Марко Гладик, Християн Тепер. Декламації були гарні і настроєві. Успіх був великий і заслужений. Дарія Чугарин і цього року поглибила присутність своєю грою на піанно. Вона впродовж і фізично і духовно. — Останніми декламаторами були: Тома Чугарин і Петрус Чугарин, наймолодші з Рідної Школи. Програму закінчили учні й учениці Рідної Школи піснями «Вітер бачив». У день смерті великого Поета ця пісня звучала переконливо й вродливо. І виступ був вродливий і величезно надійний.

Кінцеве слово виголосив п. Кость Корпівський. Він подякував усім виконавцям за гарне виконання програми, за чисельну участь та щедри добровільні датки. Академія закінчилася співом українського національного гімну. Хором керував проф. Т. Пасичник. Програму оголошував п. Євген Тепер, скарбник Парафіального Уряду.

Стефан Лесняк

Пасейк, Клінтон та околиці в поклони Тарасові Шевченкові

24 березня в Укр. Централі при Гойн Аве в Пасейку велика українська громада під патронатом УККА та співучасті місцевих організацій відзначила пам'ятку Тараса Шевченка. Відзначення прийняло цю промову бурхливий оплесками.

Хор «Вояк» не тільки добре виконує пісні, але він і мило репрезентується. Пані в чудових вишитих сорочках, а мужички також «Огі горі», муз. В. Воробкевича, із солістами пані: А. Майка, М. Караш та п. Роман Микита під проводом свого невідомого диригента, стояли в центрі уваги слухачів. Великою atrakцією і несподіванкою була остання точка програми — це інсценізація «Тополі» пані Медвідь. При фортеп. був студент Б. Нічка.

Свято закінчено відсипанням національного гімну.

Марія Стефанів, голова УККА, представила присутнім

відомого українського поета Євгена Маланюка, який виголосив пламенну доповідь про Шевченка, зупинившись на циклі «Три літа». Громадство прийняло цю промову бурхливий оплесками.

Хор «Вояк» не тільки добре виконує пісні, але він і мило репрезентується. Пані в чудових вишитих сорочках, а мужички також «Огі горі», муз. В. Воробкевича, із солістами пані: А. Майка, М. Караш та п. Роман Микита під проводом свого невідомого диригента, стояли в центрі уваги слухачів. Великою atrakцією і несподіванкою була остання точка програми — це інсценізація «Тополі» пані Медвідь. При фортеп. був студент Б. Нічка.

Свято закінчено відсипанням національного гімну.

Марія Стефанів, голова УККА, представила присутнім

мантави вулиці. Академія почалася по мистецтві виконаною пісню Катерининого хору під проводом диригента Петра Куріленка, яку так любив слухати Покійний Отамас: «Чуш, брате мій». Учасник визвольної боротьби Пафунтій Чуприн прочитав високопатріотичну доповідь про Головного Отамана Симона Петлюру. Доповідь мала державницький характер, в ній висвітлено події боротьби за нашу державність, а на тому тлі величаву постать Головного Отамана.

По доповіді була маленька перерва, і присутні, на заклики о. протопрезвитера Івана Савчука, зложили пожертву на Храм Св. Симона в Парижі.

Потім хор проспівав ще дві пісні «Ой горе тій чайці» і «Іхав стрілець на війновину».

С. І.

Ірина НАРІЖНОЇ
Казка про трьох ведмедів
Ілюстрації в обкладинці
Петра ХОТОНДНОГО
Ціна: 0.50 дол.
Замовлення і належність просити надіслати до:
SVOBODA
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N.J.

У гостях добре, дома ліпше.
Історичне оповідання.
Ціна — 85¢
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
JERSEY CITY 3, N.J.

Шикаговські ветерани купують прапор

Шикаго (Ст. Куропас). — Відомо, що без національного прапору не може існувати жадна організація. Вона, властиво, існувати може, але жити повним життям не може на довшу мету. Бо треба кожній українській організації десь вийти між люди, між свято, між маніфестацію, на похорон. І в цей час і в цей час об'єднати членом? А зокрема ветеранам українських армій, які вимірюють прапора треба. Ім не стріляють сальва, хоч треба прапор мати і на пів мити його схилити, коли умре ветеран, член ОБВУА.

Цьогорічний голова Відділу ОБВУА в Шикаго, д-р Петро Хрестовський заявився набути прапор. Грошей нема — казали йому! Але він довів, що в Америці гроші є! До двох тижнів сам, голіруч, зібрав 200 доларів на прапор. Кредитівка пожертвувала 30 доларів. С. Куропас 25 дол.

На світліні голов. контролер УНСОУ дир. Петро Пашко передав д-рові Хрестовському чек на 50 дол. на прапор. З боку стоїть Стефан Куропас, член ОБВУА.

Юний ОДУМ Шевченкові

9-го березня в день року народження українського поета — Тараса Шевченка, на Загальній Збірці Юного ОДУМ-у в Ньюарку, Н. Дж., після прочитання молитви за Україну та одумівського гімну, в присутності 50 дітей юних одумівців, виштовкали та вчепили «коротенький» прапор, що його виголосив п. К. Степанович. — відзначено день народження великого Поета. Наприкінці збори молоді одумівці, про той великий подвиг, який робить українська еміграція на чужині, — а це те, що українці в Америці ставлять у м. Вашингтоні, в цій столиці вільного світу, вже в наступному році, в 150-ліття народження — Пам'ятник Великому Поетові.

Промовець за пропонував всім присутнім, а зокрема юним одумівцям відгукуватися на цю велику подію і по силі можливості скласти свої пожертви на цю благородну ціль. На це всі діти одумівці одностайно погодилися і пообіцяли принести свою пожертву.

В суботу 16-го березня передано збірку між членами ОДУМ-у, яка і дала загальну суму зібраних пожертв \$26.25.

Витовна Комісія Юного ОДУМ-у в Ньюарку

Замість квітів на могилу
бл. п. Софії з Нархутів Харківської

матері службовиці УНСОУ п. Наталії Залуської зложили службовий головний канцелярії УНСОУ та «Свободі»
\$25.00 на Українську Харитативну Службу (на залишення) в Австрії.

Замість квітів на могилу
бл. п. Мотрі Королів

\$25.00 на Церкву-Пам'ятник в Банді Бруку зложили Ірина і д-р Михайло ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ

НЕДАВНО ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПОСТУПИЛА В ПРОДАЖ НОВА ЦІКАВА КНИЖКА
о. Архим. Петра ОПАРЕНКА
під назвою
СУД БОЖИЙ

(НАРИС, ОПОВІДАННЯ І ЛЕГЕНДИ)
Книжка має 192 стор. великої вісімки, в гарній м'якій обкладинці.
ЦІНА 2 дол. 50 ц.

Книжку можна купити у всіх о. о. Настоятель парафії Української Православної Церкви в США, і в автора. Гроші перекази, чеки й замовлення слати на таку адресу:
V. Rev. P. OPARENKO
1533 Pembroke Street — Bridgeport 8, Conn.

Придбайте для своїх дітей! Питайте по книгарнях!
Найкращий ПІДРУЧНИК
для початкових класів ріднопольного і українського парафійного шкільництва — це
МИКОЛИ ШЕРБАКА

ВІРШОВАНА АБЕТКА
у виданні УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ і «СВОБОДИ».

Ілюстрації — ЕДВАРД КОЗАКА.
ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕЙДОВИЙ, БІЛИЙ ПАПІР.
Ціна — 1.50 дол.

Замовлення і належність слати на адресу:
SVOBODA
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

АПЛІКАЦІЯ НА ПРИЙНЯТТЯ
— на —
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на Союзівці,
КЕРТОНЕСОН, Нью Йорк,
від 4-го СЕРПНЯ 1963 р.
Ваш і прізвище: .....
Адреса: .....
Вік: ..... Член УНСОУ, Відд.: .....
Знання української мови:
СЛАВЕ ☐ ЗАДОВІЛЬНЕ ☐ ДОБРЕ ☐
Залучу на рахунок оплати \$ .....
(Повна оплата курсу — \$120.00. Половину належності треба влатити із аплікацією).
Аплікації виставити на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonsen, New York

ВАШ ГРІШ
В
УКРАЇНСЬКІМ
НАРОДНІМ СОЮЗІ
ПРАЦЮЄ НЕ ТІЛЬКИ ДЛЯ
ВАШОГО ДОБРА, АЛЕ І
ДЛЯ ДОБРА ЦІЛОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ
ГРОМАДИ.
Забезпечіть
Українським
Народним Союзом

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE
МУЖЧИНА
ДО ЗАГАЛЬНОЇ ПРАЦІ
у фабриці виробу харчів в
Джерсі Сіті, Н. Дж. Постійна
праця, добра нагода.
Тел.: OL 3-3473

WOOD LATHE AND
SHOP MAN
3 дні в тиждень. Досконала нагода
для чоловіка на пенсії.
CREATIVE LAMP CO.
394 East 54 St., N.Y.C.
MU 8-3530.

BUSINESS OPPORTUNITY

CONCESSION
FOOD & DRINKS, etc.
Boardwalk Edgemere
ROCKAWAY BEACH
Повне влаштування, літ. рент,
мил. 6 км. апар., власник від-
ходить на пенсію. Заснов. тому
20 р. на Boardwalk. Доск. наго-
да, треба оглянути, щоб оціни-
ти. Тел. в кожну пору:
GR 1-6724

REAL ESTATE
МАЛЬОВНИЧО положена посі-
лість на провінції, 3 акри, чу-
дово культурований город, 6
кімн. дім, модерні удогіднен-
ня. \$9,500.
НОВЕ модер. 4 км. бонгало,
испольоване, мод. кухня, елек-
траліній, холодильник, велика
площа. \$5,500.
ВІВЕР ПАРЦЕЛЬ, — \$500, до
\$1,000 за акр. Досконале поло-
ження, чудова панорама. Віль
Rt. 82.
M. LOWN
SHANDAKEN, N.Y.
Tel.: 914 OV 3-9884

WILLIAMSBURG
Власник віддає з міста,
ціна \$5,800.
4-3 км. апартаменти, кур. оли-
ва, дохід понад \$4,000, бл. ко-
мунації, склепи, шкіль. і т.д.
Близько мосту. Досконале куп-
но, огляньте. Телефон власника
UL 2-3212
ранками або вечорами.

3-наукових конференцій УВАН у ЗДА

Доповідь Михайла Добрянського: „Сучасна мовна полі-
тика на Україні“.

12 червня 1963 року на за-
сіданні Комісії Академії для
дослідів над пореволюційною
Україною і Советським Со-
юзом доповідав про сучасну
мовну політику на Україні
Михайло Добрянський, голо-
вний редактор українського
відділу радіостанції „Свобода“
в Мюнхені. Лейтмотивом до-
повіді було твердження, що
справа української мови в
УСРСР останнього часу стала
політичним питанням, дово-
ла якого точиться запекла
боротьба. Оформилися дві
вирозні течії: русифікаторська,
що спирається на нову
програму КПСС і має актив-
ну підтримку в Москві, і ук-
раїнізаційна, що спонтанно
обороняє права української
мови на Україні. Доповідач
доводив, що перемогу поки-
що поволі здобуває україн-
заційна течія.

Мовна політика Хрущова,
на думку Добрянського, є гір-
шою за Сталінову. Сталін
принаймні формально толе-
рував рівноправність українсь-
кої і російської мов на Укра-
їні, за його часу російські ді-
ти були зобов'язані вивчати
українську мову в своїх шко-
лах в УСРСР. Хрущов же веде
відверту політику заміни ук-
раїнської мови російською,
що й стверджено не тільки в
новій партійній програмі, але
й в ст. 9 шкільного закону
1959 року. Доповідач сказав,
що легальне становище укра-
їнської мови на Україні зараз
гірше навіть, ніж релігії. За-
кони ще сик-так дозволяють
населенню „об'єднуватися у
церковні громади, а будь-які
організації для оборони чи
пропаганди української мови
існувати не можуть, бо вони
суперечили б новій програмі
партії і шкільному закону“.

М. Добрянський твєрдив,
що все вказує на те, що на-
ступ русифікаторів на укра-
їнську мову викликає на Укра-
їні останнього часу сильний
спонтанний спротив і що цей
спротив набрав уже форм ве-
ликого громадського й полі-
тичного руху та здобуває все
нові й нові перемоги. Протя-
гом останніх п'яти років в
пресі на Україні з'явилася ве-
лика кількість виступів письмен-
ників, учителів, мовознав-
ців, студентів, що з запалом
обстоювали збереження укра-
їнської мови, її чистоту й по-
ширення. Доповідач цитував
цілий ряд прикладів таких
виступів. Спочатку, в 1956-57
роках, ті, що виступали, зма-
лювали в своїх виступах
жахливий стан української

мови на Україні: брак підруч-
ників, книжок, засміченість
мови русизмами тощо. Пізні-
ше, в наступних роках, стали
вимагати виправити такий
стан. Відтоді зросла кількість
і наклади видань підручників
української мови, словників,
художньої літератури.

Порівнюючи з мовознавчи-
ми виданнями Москви російсь-
кою мовою, українські видан-
ня, безперечно, ще дуже й
дуже відстають, але, порівню-
ючи з станом українських ви-
давництв перед 1956-57 рр.,
сучасний зріст українських
видань є помітним. Доповідач
детально розглянув недавно
видані в УСРСР підручники й
словники української мови,
відзначив помітне зростання
кількості й якості літвіс-
тичних студій української мо-
ви, зростання кадрів моло-
дих українських мовознавців.

Він також відзначив те, що
останнього часу прозові й по-
етичні твори українських під-
советських письменників на-
писані значно кращою мовою.

В дискусії після доповіді
проф. І. Губаржевський та
письменник Л. Полтава кри-
тикували доповідача за над-
то оптимістичну оцінку ситу-
ації, але більшість інших
дискутантів з головними те-
зами п. Добрянського пого-
джувалися. Л. Чикаленко ви-
казав на те, що в російській со-
ветській літературі останньо-
го часу часто фігурують ге-
рої, що говорять українською
мовою. На його думку, це
вказує на те, що росіяни вже
толерують українську мову і
не вважають її більше за „му-
жизьку“. Ю. Лавріненко твєр-
див, що від початку 30-х ро-
ків це тепер вперше знову за-
родився громадський рух в
обороні української мови і
важливим є те, що зараз цей
рух іде знизу, стихійно, а не
від партії. І. Бакало додав,
що це, певне, пояснюється й
тим, що сучасні покоління ук-
раїнського народу це ті, що
кінчили українські школи в
30-х і 40-х роках і тому спра-
ва української мови їм бли-
зько лежить на серці. Присутні
на засіданні білоруський учень
А. Адамюк у своєму
виступі відзначив, що такі са-
мі процеси, як доповідач зма-
лював в УСРСР, існують за-
раз теж і на Білорусі, а та-
кож і в інших неросійських
республіках, зокрема в Серед-
ній Азії. В дискусії теж бра-
ли слово В. Голубничий, І.
Замша, К. Туркало та інші.

В. Г.

3 українського життя в Бразилії

Загальні Збори ХОС-у

16 — 17 березня в Куритибі
відбулися річні Загальні
Звичайні Збори Хліборобсько-
Освітнього Союзу та спорід-
нених з ним установ і органі-
зацій. В Зборах взяли участь
38 умандатованих делегатів,
що представляли собою 1.383
членів ХОС-у з різних місце-
востей Парани.

Збори вислухали звіт Цен-
тралі Союзу і Українсько-
Бразильського Клубу, звіти
філій, а також окремі пита-
ння з політичного, культурно-
го та господарського життя.
З усіх цих питань схвалені
відповідні рішення. Збори
підтвердили на наступний
рік дотеперішню Центральну
Управу, яку очолює п. Степан
Кобилянський.

Жіночий З'їзд

У тих же самих днях, 16-17
березня, відбувся перший Жі-
ночий З'їзд делегатів жіно-
чих секцій, які діють при
окремх філіях Хліборобсько-
Освітнього Союзу. В З'їзді
взяли участь представниці
Організації Католицьких
Жінок та сестричтва Святої
Магдалини, що існує при пра-
вославних церквах. Зі Сан-
Павлу прибули дві представ-
ниці місцевої організації
Союзу Українок, що існує
при Товаристві „Соборність“.

Жіночий З'їзд викликав за-
цікавлення не тільки в при-
сутніх на ньому, а і взагалі
серед багатьох українських
жінок у Бразилії. — Оформ-
лено Організацію Жінок
при Хліборобсько-Освітньо-
му Союзі. На голову її обра-
но відому громадську діячку,
народжену в Бразилії, проф.
Ольгу Горачук.

Сходина в Сан-Павлі

Заходами українського То-
вариства „Соборність“ у Сан-
Павлі влаштовано величаву
Академію 22-го Січня — Дня
проголошення Незалежності
й Соборності України. Акаде-
мію відкрив голова Товари-
ства п. Едуард Вітке. Доповідь
виголосив інж. Петро Голова-
ко, закінчивши її так: „Ми
віримо в остаточне визволен-
ня нашого народу, бо не має в
історії прикладу, щоб великий
народ, який героїчно бореться
за волю, не здобув би її. Ми
віримо в „Заповіт“ нашого
Великого Генія Тараса
Шевченка, який закликає
всіх нас осягнути повну пере-
могу над ворогом“.

Після доповіді члєсденні
присутні прослухали далі ви-
ступи наших скрипалів пані
Марії Вульчин і п. М. Білика.
Наприкінці урочистості вся
аудиторія відповідала „Ще не
вмерла Україна“. — Після
Академії, Союз Українок
справив для старших і молоді
так звані Запусти.

Попович обминає Куритибу

Сподіваний приїзд космо-
навта українського роду, по-
лковника Павла Поповича до
Куритиби, з невідомих ближ-
че причин не відбувся. Пол-
ковник взяв участь і світовій
авіаційній виставці в Сан-
Павлі і відлетів до міс-
та Бразилії де вручив пода-
рунки президентів Жюан Гу-
лартові, його синові та доньці
і залишив межі країни. Бра-
зильська преса Павлові По-
повичеві приділила дуже ма-
ло місця. Це пояснюється го-
ловним тим, що в Бразилії на-
загал уже проминуло сімпе
захоплення всім советським.
Мис. Килимний

СЛОВНИКИ

Англо-Український Словник — 50,000 слів
і латинь, 792 стор. в опраці — М. Л.
Подзвезко

Замовляйте:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ТРИ ПІВДЕННОАМЕРИКАНСЬКІ КРАСОУНІ

В конкурсі за звання „Королеви Світу“, що відбувається в Маямі Біч на Флориді беруть
участь також „королеви краси“ південноамериканських держав. На фото (від ліва): Те-
да Марія Варгас (Бразилія), Марія Альварес (Колумбія) й Ольга Галлозія (Аргентина).

ВІСТІ З КЛІВЛЕНДУ

Юрій Тис у Клівленді.

Відомий український письмен-
ник, Юрій Тис - Крохмал-
ко прибує цього літа на
постійний побут у Клівленді.
Його приїзд до нашого міста
стане поважним скріпленням
культурного і громадського
життя української клівленд-
ської спільноти. Инж. Ю. Крох-
малко, як відомо, є активним
членом організації Українсь-
кого Визвольного Фронту.

Хор ім. Т. Шевченка відідає
Ню Йорк і Філадельфію.

Український хор ім. Тара-
са Шевченка з Клівленду під
мистецтвним керівництвом про-
фесора Ярослава Барнича від-
ідає осіною 1963-го року ук-
раїнській громаді Метрополі-
тального Ню Йорку та Філа-
дельфії. 125-членний Хор ви-
конає у супроводі філарма-
нійної оркестри відому укра-
їнську оперету „Запорожець
за Дунаєм“. В своєму сценіч-
ному репертуарі Хор має теж
Ніжинського „Вечорниці“ та
Ревуцького „Хустину“, низку
вокальних творів у високо-
мистецтвному о працьованні.
Впродовж останніх двох літ
Хор являвся під час своїх
успішних виступів у Клівлен-
ді, фреквентною приблизно до
двох тисяч присутніх. Поло-
вина членів Хору, — це укра-
їнська молодь Клівленду, яка
завзято плекас традиції ук-
раїнського вокального мистец-
тва.

Важкі і відповідальні акції
СУМА.

Злет Юнацтва Спільки Ук-
раїнської Молоді стейту Ога-
йо відбувся в днях 4-7 липня
в Бровсвіку, Огайо. В Злеті,
що мав політично-виховний
характер, а в тому мистець-
ко-вокальний й спортову про-
граму, взяло участь членство
Осередків Юного СУМА з Ак-
рейну, Кентону, Клівленду, Ло-
рейн, Парми й Йонгстауну.
Господарем Злету був Осере-
док СУМА ім. Т. Шевченка з
Парми, Огайо, під керівницт-
вом Теодозія Тарчанина.

XIII-ий Всеамериканський
Зліт Спільки Української Мо-
лоді Америки влаштував в
днях 31 серпня - 2 вересня
1963 в Клівленді Осередок
СУМА ім. Богдана Хмель-
ницького. В цьому Злізі ви-
візнуть участь регіональні
Осередки Спільки з північно-
західних стейтів ЗДА. Коман-
дантом Зліту буде студент
Ігор Кунаш. За технічну під-
готовку Зліту відповідають

УВАГА!
Отримавши шану покідомити Українське Громадянство, зокрема
управління молодіжних товариств та організацій як також управи наших
шкіль про те, що на підставі доповіді з авторської голосної скади
нашнього твору нашої знаної письменниці п. Івонни Савицької п. з
„ДЕННИК РОМЦІЯ“ на ЗДПА та інші країни та континенти крім Ка-
нади знаходяться у нас. Кінгарми та товариствам молоді даємо опуст.
Роздірбана ціна примірника — 2,00 дол.

Замовляти у фірмі:
„КОСМОС“ - Імпортер, Експортер, та Торговельна Ска
1211 Н. 7-ма вул., Філадельфія 22, Тел. CE 6-5858

Короткі вісті

До Загорська в Советсь-
кому Союзі прийняв делегат Папи
Павла VI французький архі-
єпископ Франсуа Шарієр і в та-
мощньому монастирі вийшовши
промовою до зібраних православ-
них делегатів з нагоди 50-річчя
спискописних свячень 88-літнього
московського патріарха А-
лексея. Алексій привітав ка-
толицьких і протестантських
делегатів і висловив надію що-
до „доброго розвитку дальших
взаємин“.

Федеральна Комісія Ко-
мунікацій, від якої залежить ви-
дання концесій для радіо-теле-
візійних станцій, як також Кра-
йова Асоціація Радіоделегатів і
Дисторів рішуче виступають
проти проєкту, щоб Конгрес
прийняв окремий закон, який
обмежував би свободу радіо- і
телевізійних коментарів, на
контрольованій політичній та
іншій державній справі.

Західно-німецький кан-
цлер Конрад Аденауер, який о-
сінню цього року відіде в стан
спочинку після 14-річного ук-
ликування, як голова уряду Ні-
мечкої Федеративної Республі-
ки, все ще залишиться пар-
ламентарним послом і головною
німецькою Християнсько-демо-
кратичної партії. З цього титу-
лу йому призначили вже місце
в залі парламенту та кімнати
на його парламентарне бюро.

У Південному В'єтнамі в
минулу середу 17 липня кому-
ністичні партизани обстріляли
мінометами позиції, що їх зай-
мали американці біля Кан То,
за вісім миль від столиці Сай-
гону, і 15 американських во-
йків було ранених, між ними два
важко. Це були найбільші втра-
ти американців в Південному
В'єтнамі в одній бойовій дії.

Для інформації і користу-
вання своїх членів та всієї
громади Клівленду Управа
„Самопоміч“ вестиме в кан-
целярії Кредитової Спільки
таблицю: „Громадський кален-
дар Клівленду“. В такій
формі будуть у нашому місті
на майбутнє зголошуватися гро-
мадські, національні чи куль-
турні свята, збори, конферен-
ції і т.п. Ведення такої таб-
лиці забезпечить практично
моральне першество для
влаштування загально-гро-
мадських імпрез. Таким чи-
ном буде ведена точна евіден-
ція тих, що в епізодичному ре-
шенні проголосують подвійні
конкурентні імпрези.

В кругах „Самопоміч“
кристалізується ідея голови
Відділу „Самопоміч“, інж.
Петра Балагутрака, про ко-
нечність придбати на влас-
ність нашої громади, зокрема
для вжитку нашої молоді, від-
починкову оселю коло Клів-
ленду в стилі „Діброви“ біля
Дітройту.

Бувший голова „Самопо-
мечі“, мгр Ярослав Горюди-
ський виконує цього року обо-
в'язки заступника голови Ук-
раїнського Горожанської Ліги
міста Парма. В Пармі живе

Українська Клініка в Огайо.
Першу українську медичну
клініку в Огайо вибудував
весною минулого року в Норт
Риджвилі — д-р Володимир
Возняк. Клініку ведуть три
лікарі. Д-р В. Возняк є лю-
бителем малювання і членом
Асоціації Мистецтва Амери-
канських Лікарів. В цій клі-
ніці знаходяться серед малю-
вських і скульптурних уніка-
тів також оригінальне погруд-
дя Степана Бандери роботи
скульптора Михайла Череш-
ньовського.

Карпо Ружинський

Тарзан, ч. 5070. Покидають забутий світ...

Довгі години Тарзан і його
супутники дралися на не-
безпечні вершки Заборонених
гір.

Нарешті їм вдалося вилізти
на найвищий вершок без жад-
них враз.

Професор Саттон побожно
прошептав: — Прощай! на-
завжди, сніте, що тебе час за-
бути... Збережімо його тасми-
ни.

PARCA Company
REPARMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
ПРОСИМО ВЗЯТИ ЗІ СОВОЮ
НА ФЕРІ, ДОБРУ КНИЖКУ
3 ДРКН

Увага! Увага!
ВИСЛІКОВЕ БЮРО
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
Висилася авто, холодильник,
телевізор і т.д.
В ЛІПНІ І СІЧНІ
В НЕДІЛІ ЗАКРИТО.

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВА-
НІ ВІД ТИСЮЧ РОКІВ І
ПРИНЦИПІАЛЬНО ПОЛІТИЧ-
НІ БАГАТОК
НЕДОМАГАННЯ

ПОРУЧАЄМО ТАКИ:
На рекетизм — Elde Root
100 пігулок — \$4.00;
На боді шпек — мікстура —
Hebkarps, No. 85 — 100 пі-
гулок — \$4.00;
На високе тиснення крові —
Н.В.Т. — 100 піг. — \$4.00;
На нерви — „зелоні пігулки“
No. 91 — 100 піг. — \$4.00;
Прий „зелоні жиги“ — Hot
Flashers Corn Seal Com-
pound пігулки — \$4.50;
Прий запалений мовочовий від-
мочок — GBT пігулки —
100 — \$4.00;
Прий болячки шлунка Ulceri-
ne — сконцентрований ек-
стракт зел — 1/2-дозичасне
лічення — \$6.50.

KIENL PHARMACY, Inc.
заснована 1881.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
пониж 13-010 і 14-010 вуз.
NEW YORK, N. Y.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ,
як доживає іскра українсько-
свідомості в другій половині
минулого віку і як народжу-
валася та сила, яка збудува-
ла Українську Державу,
то читайте:

СПОГАДИ
СИНТЕНА ЧЕКАЛЕНКА
Про волю на 504 ст. книг
видається з кожною книжкою
Ціна цілком \$2.50
Замовляти в:

„СВОБОДА“
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

FUNERAL DIRECTORS
Theodore WOLINNN, Inc.
Директор
Похоронного, Захоронки
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається
ПОХОРОНАМИ в СТЕВІ
NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх.
Обслуговує чеську й накрещу.
У випадку смутку в родині,
клічте, як в день, так і
в ночі:
John
KOWALCHUK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HENDERSON 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в
BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каліція до ужитку
ДАРОМ.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORCHARD 4-2568

Приймається передплату на АНГЛОМОВНУ ЕНЦИКЛОПЕДІЮ УКРАЇНОЗНАВСТВА

ПЕРШИЙ ТОМ ПО'ЯВИТЬСЯ ЦЬОГО РОКУ
І ВКЛЮЧАТИМЕ РОЗДІЛИ:

- ЗАГАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЇ
- ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ
- ІСТОРИЯ УКРАЇНИ
- ІСТОРИЧНА МОВА
- ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ
- ІСТОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ
- ЛІНГВІСТИКА
- ЕТНОГРАФІЯ

В КНИЗІ БУДУТЬ ЧИСЛЕННІ ІЛЮСТРАЦІЇ І МАПИ.
ВВЕСЬ ЗМІСТ КНИГИ ДОВЕДЕНИЙ ДО ОСТАННЬОГО
ЧАСУ І ЗОКРЕМА ПОДАНА В НИЇ ВІДЛЮГОВАНІ.

Ціна 1-го тому в передпродажу — \$30.00

Шість нових книг з друку вийснуть \$37.50

Замовлення надсилати на адресу УНСоюзу
разом з чеком чи поштовим переказом.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
81-83 Grand Street, Jersey City 3, N.J., U.S.A.

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
81-83 Grand Street, Jersey City 3, N.J., U.S.A.

I hereby order the first volume of Ukraine: A Concise
Encyclopedia which will be published by the University
of Toronto Press.
Enclosed is a check, money order for \$.....
Please send the copy to the following address:

Name.....
No..... Street.....
City..... State.....